

V Jihlavě letos o trendech a technologiích v cestovním ruchu

Vysoká škola polytechnická Jihlava (VŠPJ) ve spolupráci s FHWien uspořádaly 29. února – 1. března tohoto roku další ročník mezinárodní konference Aktuální problémy cestovního ruchu. Tématem byly „Nové trendy a technologie v cestovním ruchu“.

Úvodní slova přednesli rektor školy Ing. **Jakub Novotný, Ph.D.**, radní a zástupce hejtmana kraje Vysočina Ing. **Vladimír Novotný** a krajský radní pro cestovní ruch a kulturu Ing. **Tomáš Škaryd**. Za školu v úvodu vystoupila také **RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.**, která představila mezinárodní projekt Spolupráce vysokých škol v cestovním ruchu, jehož byl letošní ročník konference závěrečnou aktivitou. Následovalo jednání v plénu, které řídil **doc. RNDr. Jiří Vaníček, CSc.**

Jako první v něm dostal slovo Ing. **Rostislav Hošek** z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, který informoval o přípravě a očekávaném schválení zákona o cestovním ruchu či o harmonogramu příprav Státní koncepce cestovního ruchu ČR pro roky 2014–2020. Kromě jiného v příspěvku zaznělo, že v minulém programovacím období bylo vypsáno příliš mnoho operačních programů, a s tím související byrokracie ubíla řadu kvalitních projektů. Do budoucna by podle Rostislava Hoška mělo fungovat asi jen 6–7 programů, v kterých by byl prostor pro projekty z cestovního ruchu. Dále pak Hošek představil pilotní rozvojové programy v cestovním ruchu pro příští období, na jejichž realizaci půjde až 376 miliard eur.

Zaměřit se na ně mohou prý i vysoké školy. Řeč byla například o Karpatské deklaraci, která má 110 mld. eur na rozvoj Karpat, v případě cestovního ruchu na jeho šetrné a udržitelné formy. Dále jde o Dunajskou strategii, do které je Česko zapojeno v rámci projektu Eurovelo č. 13. V tomto projektu jde např. o podporu šetrné turistiky, cykloturistiky a dalších forem cestovního ruchu. Známy je i projekt EDEN (European Destinations of Excellence), který prý chtěla EU zastavit, ale nakonec bude pokračovat. Jeho letošním tématem je přístupný cestovní ruch. Rostislav Hošek mluvil i o přípravě Národního programu rozvoje cestovního ruchu na léta 2014 až 2020, kde bude akcent kladen na sociálně slabší skupiny.

Čtenářům COT business asi netřeba dlouze představovat koordinátora rozvoje cyklistické dopravy v České republice. Stačí vyslovit Ing. **Jaroslav Martinek** a většina má jasno. Tento odborník vystoupil na konferenci s příspěvkem o nových trendech v cykloturistice u nás i ve světě, přičemž největší prostor věnoval představení národního projektu Česko jede, zaměřeného na podporu cykloturistiky a dalších forem bezmotorové dopravy a aktivní turistiky u nás. Cílem projektu je zejména zpracování srozumitelné a atraktivní nabídky pro cykloturisty a poskytnutí přehledné a kvalitní informace českým i zahraničním cykloturistům o možnostech cykloturistiky ve všech tuzemských regionech na webu i v tištěných materiálech.

Zmíněny byly i výsledky nedávného cyklu a in-line průzkumu, s kterými jsme čtenáře seznámili již dříve. Za problém tuzemských regionů označil Martinek fakt, že se zaměřují na cyklovýlety a ne na cyklobalíčky. Chybou je také malá propagace terénní cyklistiky a zapomínání na propojení cyklistické a veřejné dopravy. Orientace cyklistů v terénu by se zvýšila i tím, že by regiony daly uživatelům internetu možnost stáhnout si potřebné informace v PDF, aby s nimi mohli pracovat v terénu.

Určitým překvapením bylo pro pravidelné účastníky jihlavských konferencí vystoupení **Jana Kameníčka** ze společnosti TravelClick, který hovořil o nových trendech v elektronickém obchodování, zejména v prodeji ubytování. V přednášce neopomněl zmínit nový přístup k přímým rezervacím, možnosti využití sociálních sítí ke zvýšení přímých rezervací, fenomény Meta Search a Google či tzv. mobilní rezervace. Vtěsnat obsah tohoto zajímavého a z živé praxe vycházejícího vystoupení do těchto pár řádků je prakticky nemožné. Dobrou zprávou pro čtenáře budiž fakt, že s Janem Kameníčkem se redakci podařilo navázat spolupráci a s výše uvedenými (a dalšími) fenomény se budete moci na stránkách našeho časopisu setkávat v rámci připravovaného seriálu článků. První díl by se měl v COT business objevit již příští měsíc.

Jak bylo uvedeno, konference byla poslední aktivitou programu Spolupráce vysokých škol v cestovním ruchu, v rámci kterého spolupracovaly VŠPJ a vídeňská FHWien. Tu na konferenci zastupoval **Mag. Georg Pejrimovsky**, který přijel s přednáškou o teoriích kooperace a jejich aplikaci na věrnostní kartové systémy. Konkrétním příkladem byl systém Wilde Wunder Card, který funguje v rakouském regionu Mostviertel. Pejrimovsky se zabýval otázkami jako jak systém koordinovat tak, aby byla zajištěna spokojenost všech zúčastněných apod.

Nové trendy v prezentaci státních hradů a zámků představil **Mgr. Petr Svoboda** z Národního památkového ústavu. Logicky tedy hovořil o změnách v interiérových instalacích a průvodcovských službách, o prezentaci památek prostřednictvím internetu a aplikací pro mobilní zařízení, došlo ale i na budování návštěvnické frekvence prostřednictvím věrnostních programů.

Inovace v environmentálním cestovním ruchu – tak znělo téma přednášky Ing. **Martiny Páskové, Ph.D.**, z Ministerstva životního prostředí ČR. Ve vystoupení šlo především o problematiku geoturismu a o fenomén geoparků, tedy území, jež Pásková definovala jako území s turisticky interpretovatelným a vědecky významným geologickým dědictvím, turisticky přitažlivá, s občanskou, zodpovědnou společností. Geoparky podle ní přináší mj. zvýšení kvality života místních obyvatel a jejich zájmu o hodnoty neživé přírody, strategické spojení ochra-

ny hodnot krajiny s udržitelným rozvojem území, pomáhají zachovat jedinečnost a podporují místní identitu, dávají šanci rozvíjet geoturismus, certifikaci geoprávodců apod. Podstatné je, že geoparky vznikají odspodu, tedy z iniciativy místních komunit. Martina Pásková zmínila aktuální počty geoparků (87 ve světě, 49 v Evropě, 2 v Česku), zabývala se možnostmi podpory národních geoparků atd.

Velký ohlas sklídl také příspěvek **PaedDr. Emanuela Hurycha, Ph.D.** z VŠPJ. Ten si vzal na paškál otázky filozofické tematizace problematiky cestovního ruchu. Navázal na svůj dřívější příspěvek v časopisu Studia Turistica, stejně jako na příspěvek Martina Hemelíka tamtéž. V první části se zaměřil na dva fundamentální problémy, které vyplynuly z předchozích textů – tedy na fenomén cestovního ruchu a jeho uchopitelnosti a na možnosti uplatnění filozofického přístupu v prostředí pozitivistické vědy. Ve druhé části se Hurych pokusil prezentovat a utřídit argumenty pro uplatnění filozofického aspektu v oblasti cestovního ruchu a zdůraznit potřebu tohoto pohledu, zejména pak v současné době.

Doc. RNDr. Jiří Vaníček, CSc., v závěru této části konference přednesl příspěvek s názvem Rozhledna jako turistická atrakce, jehož spoluautorkou byla **Bc. Michaela Štěpánková** z VŠPJ. Jak název napovídá, příspěvek se zabýval přínosem rozhleden k cestovnímu ruchu u nás. Součástí byl také profil návštěvníka vybraných rozhleden.

Nové trendy, nové formy

Jednání v sekci nazvané Nové trendy a formy cestovního ruchu řídila **RNDr. Stanislava Pachrová, Ph.D.** Jako první před posluchače předstoupil **doc. PaedDr. Jiří Štýrský, CSc.** z Katedry rekreologie a cestovního ruchu Univerzity Hradec Králové s příspěvkem na téma Prožitkový přírodní cestovní ruch v geoparcích České republiky. Kromě jiného hovořil o biodiverzitě (druhové bohatosti rostlin a živočichů) a návrat k jejímu prožívání prostřednictvím návštěv geoparků označil za novou formou ak-

tivní turistiky. Ta přináší nejen aktivní sportovní úsilí, ale i hluboké prožitky při poznávání geologických a geomorfologických zvláštností jednotlivých geoparků.

Prešovskou univerzitu na konferenci zastupoval **prof. PaedDr. Jaroslav Vencálek, CSc.** Ve svém vstupu nazvaném Od dílčích forem kulturního cestovního ruchu k poznávání genia loci se zamýšlel mj. nad aspekty kulturního cestovního ruchu a nad fenoménem tzv. genia loci. Tento fenomén definoval jako sumu životních zkušeností mnoha generací, která umožnila lidem žít v souladu s daným místem či krajinou. „Poznávání genia loci se odvíjí od principu významnosti daného artefaktu, jevu nebo činnosti. Prostřednictvím takto vnímaného cestovního ruchu lze na bázi principu výběrové náročnosti přispět k rozvoji nejen vlastního poznávání lidí a obohacování jejich zážitků, ale i k jejich vzájemné empatii, toleranci a důvěře,“ uvedl Vencálek.

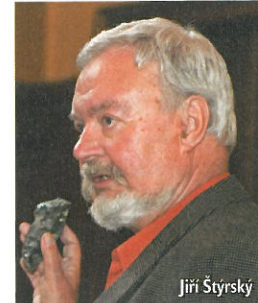
Na téma trendů v průvodcovských službách v České republice přednášela **Ing. Liběna Jarolímková, Ph.D.** z katedry cestovního ruchu Vysoké školy ekonomické v Praze. Kromě jiného se zamýšlela nad příčinami paradoxu, kdy výkony cestovního ruchu rostou, ale poptávka po průvodcovských službách klesá. Mezi příčinami zmínila změny v legislativě, změny ve vzdělávání, rozšiřující se nabídku alternativních možností prohlídek měst či trendy v poptávce. Svá slova dokládala závěry z nedávných průzkumů o rozsahu a kvalitě průvodcovských služeb v českých městech a poptávce po průvodcovských službách při cestování obyvatel České republiky.

První z řady zástupců Vysoké školy hotelové v Praze, **PhDr. Jan Máče, Ph.D.**, přednášel v Jihlavě o potenciálu ekonomického využití historických krajinných celků v cestovním ruchu. Řeč tedy byla o krajinných vzniklých záměrnou a cílevědomou lidskou činností zaměřenou na kulturní a hospodářskou kultivaci krajiny. Autor se pokusil na řadě příkladů z jižních Čech demonstrovat, že tyto krajinné celky mohou fungovat jako komplement k tradičním regionálním cílům a mohou podpořit úsilí o udržení turistů v regionu po delší dobu. Jejich potenciál je zejména v segmentu nepřilíhající náročných výletů, přesto nejsou v České republice (až na pár výjimek, jako např. Lednicko-valtický areál) v cestovním ruchu dostatečně využívány. Za základní podmínku využití označil Máče informovanost potenciální poptávky a také zajištění základní infrastruktury, v níž se musí angažovat i podnikatelé z daného mikroregionu v součinnosti se samosprávou zúčastněných obcí.

Mgr. Lukáš Novotný, M.A. Ph.D. z Univerzity Jana Amose Komenského v Praze se ve své přednášce zabýval specifiky přeshraničního cestovního ruchu v regionu česko-bavorského pohraničí (Euregio Egrensis). Prezentoval některé výsledky z výzkumu CVVM o vnímání pohraničí a vyložil podmínky realizace některých společných projektů (Egernet, Brückenland Bayern-Böhmen, Euregio Mobil II, Česko-bavorský geopark, PoznatSousedy.cz, histor. Park Bärnau – Tachov). Kromě jiného se také zabýval aktuální situací a trendy ve vývoji této formy přeshraničního cestovního ruchu.

Ing. Ivica Linderová, Ph.D. z VŠPJ poté vystoupila s příspěvkem o uplatňování trendů a orientace na zákazníka v pohostinských zařízeních v Jihlavě. Šlo o interpretaci výsledků nedávného průzkumu v 116 jihlavských provozovnách, zaměřeného na spokojenost návštěvníků s jejich službami.

Vliv tradice na rozvoj cestovního ruchu a gastronomie. Tak zněl název příspěvku Ing. **Vladimíra Štípka, Ph.D.** z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Autor se zabýval problematikou využití dlouholeté tradice jihočeských sýrů a mléčných produktů k podpoře cestovního ruchu a gastronomie. Na příkladu tábořské společnosti MILCOM (dříve MADETA) se pokusil dokázat, že vysoká kvalita vyráběných produktů vytváří konkurenční výhodu nejen pro výrobní společnost, ale i pro celý region a současně eliminuje potenciální rizika.

Jiří Štýrský

Jednání v sekci uzavřela příspěvkem o eventech myslivosti a lovecké turistiky na Jesenicku **Mgr. Taťána Karásková** z Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné Slezské univerzity v Opavě.

O zbylých dvou sekcích jen telegraficky.

Nové technologie a postupy

Sekce B byla věnována novým technologiím a postupům v cestovním ruchu. Jednání řídil **RNDr. Jiří Šíp, Ph.D.** První z řečníků, **doc. Mgr. Peter Stoličný, ArtD.** z Vysoké školy obchodní a hotelové Brno, hovořil o právní úpravě duševního vlastnictví. **Doc. Ing. Pavel Zahradníček, CSc.** z pořádající VŠPJ si jako téma zvolil ochranu obyvatelstva a osob v cestovním ruchu, **Ing. Věra Levičková, Ph.D.** z VŠH v Praze přednášela o insolvenční a naznačila, že tento problém se nevyhýbá žádné oblasti podnikání včetně oboru služeb. Problematika daně z přidané hodnoty ve vztahu k hotelnictví, to bylo téma **Ing. Elišky Smotlachové** z VŠH v Praze. **JUDr. PhDr. René Petráš, Ph.D.**, reprezentující Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, představil současně změny právní úpravy cestovního ruchu, zatímco **RNDr. Dana Fialová** z přírodovědecké fakulty téže univerzity hovořila o konceptu timesharingu coby šanci pro apartmánové domy. **Dr. Ing. Sylva Skupinová** z VŠH v Praze přijela do Jihlavy s příspěvkem na téma Hodnocení závislosti obsazenosti čtyřhvězdičkového hotelu v Praze. Jednání v sekci uzavřel svým poutavým příspěvkem o internetu coby příležitosti pro domácí cestovní ruch **Ing. Pavel Kovařík** ze znojemske společnosti inPuncto.

O výuce a studentských pracech

Poslední sekce nesla výstižný název Výuka cestovního ruchu, práce studentů a řídila ji **RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.** Psychologické předpoklady tvůrčího přístupu v práci průvodce cestovní kanceláře pojal jako téma svého příspěvku **doc. PhDr. Otto Čačka** z VŠPJ. O zahraničních státech studentů jako ideální formě získávání zkušeností hovořili zástupci Hotelové školy Třebíč **Kristýna Waldová** a **Tomáš Kasárník**, jejich kolegyně **Daniela Andréová, Michaela Chybová** a **Lenka Rudňanská** pak představily, jak je během průvodcovských dnů v Třebíči aplikována teorie v praxi. **Ing. Šárka Mejcharová** z VŠH v Praze přednášela o znalostním managementu v personalistice, **Mgr. Alexandr Burda** ze Slezské univerzity v Opavě přednesl příspěvek své kolegyně **Ing. Pavliny Sonkové** na téma Nové přístupy k výuce Služeb volného času a animace. **Ing. Ladislav Kalous**, reprezentující Střední odbornou školu cestovního ruchu Pardubice, zvolil téma Mobilitní projekty – průvodcovská činnost aktivit cestovního ruchu v cílových destinacích. **Štěpán Esterle** a **Marie Blažičková**, studenti z VŠPJ, představili svůj pohled na nové trendy v cestovním ruchu, zatímco **Zuzana Bittnerová** ze stejné školy uzavřela jednání v sekci příspěvkem o geocachingu v České republice.

Exkurze do geoparku zavedla účastníky i k hradu Roštejn (foto: Ben Skála / Wikimedia)

Den druhý: exkurze do geoparku

Na druhý den byla pro všechny zájemce připravena exkurze do Geoparku Vysočina. Účastníci měli šanci prohlédnout si atraktivní oblast jihlavských vrchů severozápadně od Telče, která usiluje o zápis do seznamu národních geoparků. S odborným průvodcem mohli zájemci navštívit hrad Roštejn, roštejnskou oboru s geoexpozicí, Míchovu skálu, Velkopařezitý rybník či náměstí a centrum Telče.

Text a foto: -pmu-